

Lovforslag nr. L 113. Fremsat den 2. juni 1998 af finansministeren (Mogens Lykketoft)

Forslag

til

Lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre

§ 1.

Staten yder i 1999, 2000 og 2001 et årligt tilskud til Grønlands hjemmestyre på 2.653,5 mill. kr.

Stk. 2. Såfremt der i perioden 1999-2001 træffes aftale mellem Grønlands hjemmestyre og staten om overdragelse af arbejdsskadeforsikrings-området, ændres tilskuddet til Grønlands hjemmestyre efter forhandlinger i overensstemmelse hermed.

§ 2.

Tilskuddet reguleres i 2000 og 2001 med en procent, der svarer til den gennemsnitlige pris- og lønregulering på statens driftsbudget for det pågældende år.

§ 3.

Tilskuddet udbetales forskudsvis med 1/12 hver måned, medmindre der træffes anden aftale om udbetalingsterminer mellem finansministeren og Grønlands hjemmestyre.

§ 4.

Staten yder kompensation til Grønlands hjemmestyre i overensstemmelse med den danske regerings og det grønlandske landsstyres aftale af 21. august 1990, som indgæet i henhold til artikel 24 i den dansk-grønlandske dobbeltbeskatningsaftale, således som aftalen af 21. august 1990 er ændret ved tillægsaftale af 31. august 1997.

§ 5.

Loven træder i kraft den 1. januar 1999. Samtidig ophæves lov nr. 374 af 14. juni 1995 om tilskud til Grønlands hjemmestyre.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger.

Lovforslaget indeholder regler om ydelse af stats-tilskud til Grønlands hjemmestyre.

Bloktilskudsordningen for Grønland blev etableret i forbindelse med indførelse af hjemmestyre i Grønland den 1. maj 1979.

Hjemmestyreordningen indebærer, at hjemmestyret kan overtage den regelfastsættende og administrative kompetence på en række sagsområder, der er nævnt i bilaget til hjemmestyreloven. Overgang af sagsområder til hjemmestyret kan ifølge hjemmestyrelovens §§ 4 og 5 enten ske således, at hjemmestyret selv overtager finansieringen af det pågældende område eller således, at der ydes et statstilskud til hjemmestyret svarende til statens besparelse ved områdets overgang til hjemmestyret. Tilskud til hjemmestyret til varetagelse af de overtagne områder ydes som et samlet generelt tilskud, hvis anvendelse er undergivet hjemmestyrets fri prioritering.

Hjemmestyrelovens § 7 giver mulighed for, at også andre sagsområder end de, der er nævnt i bilaget, kan overtages af hjemmestyret efter reglerne i lovens §§ 4 og 5. Overførslen kan kun ske efter aftale mellem regeringen og hjemmestyret og skal ske ved lov.

Hovedparten af de områder, som hjemmestyret har overtaget, er overtaget med hjemmel i § 5.

Der resterer kun nogle få områder, der yderligere vil kunne overføres til hjemmestyret.

Bloktilskuddet til Grønlands hjemmestyre fastsættes i tilskudslove, der sædvanligvis er 3-årige.

Ved lov nr. 374 af 14. juni 1995 er tilskud til Grønlands hjemmestyre fastsat for perioden 1996 - 1998 med et årligt beløb på 2.441,2 mill. kr. - i pris- og lønniveau 1996.

I nærværende lovforslag er bloktilskudsperioden foreslået 3-årig - gældende for årene 1999 - 2001.

Der blev mellem den danske regering og Grønlands landsstyre den

12. maj 1998 indgået aftale om bloktilskudsfastsættelsen for den nævnte periode. Aftalen vedlægges som bilag.

Bloktilskuddet i perioden 1999-2001 fastsættes herefter i 1999-prisniveau til 2.653,5 mill. kr.

Tilskuddet reguleres fra et finansår til det følgende i overensstemmelse med den gennemsnitlige reguleringsprocent for statens samlede driftsudgifter fra pris- og lønniveau for finansloven for et år til pris- og lønniveau for finansloven det følgende år. Reguleringsprocenten beregnes som den gennemsnitlige forventede pris- og lønudvikling på statens driftsbudget fraregnet indtægtsdækket virksomhed, statsvirksomheder og nettostyrede virksomheder.

Der vil indtil den endelige vedtagelse af finanslovsforslaget i december kunne ske justeringer i pris- og lønforudsætningerne med konsekvenser for bloktilskuddet til Grønlands hjemmestyre, såfremt den forventede pris- og lønudvikling ændres markant i forhold til det ved budgetteringen forudsatte.

I januar 1998 indgik regeringen og Grønlands landsstyre aftale om, at forvaltningen vedrørende mineralske råstoffer i Grønland, der hidtil har været varetaget i statslig regi, skulle overføres til Grønlands hjemmestyre pr. 1. juli 1998.

På grundlag af denne aftale gennemførtes herefter ændringer i lov om mineralske råstoffer i Grønland (råstofloven), lov om beskyttelse af havmiljøet og lov om kontinentalsoklen, jf. vedtagelse af lovforslag L 19 den 7. maj 1998. I henhold hertil har hjemmestyret pr. 1. juli 1998 overtaget den kompetence til meddelelse af tilladelser vedrørende mineraler og kulbrinter i henhold til råstofloven og de hertil knyttede forvaltningsmæssige opgaver, der hidtil har påhvilet Miljø- og Energiministeriet.

Bortset fra overførslen af forvaltningen opretholdes den dansk/grønlandske råstofordning uændret. Væsentlige beslutninger på området forudsætter således fortsat aftale mellem regeringen og landsstyret, og reglerne om fordelingen af offentlige råstofindtægter mellem staten og hjemmestyret, samt opgaverne for det dansk /grønlandske Fællesråd vedrørende Mineralske Råstoffer i Grønland er ligeledes uændrede.

Efter overførslen af råstofforvaltningen pr. 1. juli 1998 afholdes alle udgifter vedrørende det nyoprette-

de grønlandske råstofdirektorats opgaver i henhold til råstofloven af hjemmestyret. Heri indgår udgifterne ved sekretariatsfunktionerne for fællesrådet og rådets virksomhed i øvrigt.

For perioden 1. juli - 31. december 1998 yder staten et tilskud til hjemmestyret varetagelse af disse opgaver på 4,5 mill. kr. samt herudover et tilskud på 3 mill. kr. til omkostninger vedrørende etablering af det grønlandske råstofdirektorat.

For bloktilskudsperioden 1999-2001 foreslås der på baggrund af hjemmestyrets overtagelse af råstofforvaltningen en forhøjelse af bloktilskuddet med 9 mill. kr. årligt. Ved fastsættelsen af dette beløb er der taget udgangspunkt i de hidtidige nettodriftsbevillinger på ca. 12 mill. kr. årligt til Råstofforvaltningen for Grønland, der nu er nedlagt, og samtidigt taget hensyn til, at staten fortsat finansierer de opgaver inden for den dansk/grønlandske råstofordning, der videreføres i statslig regi i Energistyrelsen.

Hjemmestyret har ønsket at overtage området for arbejdsskadeforsikring efter hjemmestyrelovens § 7, jf. § 5.

Administrationen af arbejdsskadeforsikringsområdet i Grønland sker i dag i henhold til anordningen nr. 818 af 11. september 1996. Socialministeren har det overordnede politiske ansvar for administrationen af arbejdsskadeforsikringsområdet i Grønland, mens den praktiske administration varetages af hjemmestyret ved det grønlandske nævn for arbejdsskadeforsikring under det grønlandske Direktorat for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og offentlige Arbejder.

Det grønlandske Direktorat for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og offentlige Arbejder og Arbejdsskade styrelsen har nedsat en fælles arbejdsgruppe, som har til opgave at afklare de problemstillinger, som kunne opstå i forbindelse med hjemmestyrets overtagelse af arbejdsskadeområdet.

Det er vurderingen, at hjemmestyrets opgaveovertagelse af praktiske grunde ikke vil kunne ske pr. 1. januar 1999. Det foreslås derfor, at opgaveovertagelsen - efter forhandling mellem regering og Grønlands hjemmestyre - vil kunne finde sted i løbet af bloktilskudsperioden 1999-2001. Der vil i den forbindelse kunne ske ændringer i bloktilskuddet til Grønlands hjemmestyre.

Staten yder Grønlands hjemmestyre et beløb som kompensation for, at Grønland undlader at beskatte visse indtægter, jf. aftale af 21. august 1990, som ændret ved tillægsaftale af 31. august 1997. Aftalerne er indgået i henhold til artikel 24 i dobbeltbeskatningssaftalen af 18. oktober 1979.

Aftalen af 21. august 1990, som ændret ved tillægsaftale af 31. august 1997, har til formål at løse nogle særlige skattemæssige problemer, der opstod på grund af forskelle mellem dansk og grønlandsk skattelovgivning. Problemerne, som især ramte udsendte fra Danmark, herunder forsvarets personel og andre offentligt ansatte, vedrørte den skattemæssige behandling af de pågældendes pensionsordninger og dagpenge/rejsegodtgørelse.

Aftalen går ud på, at Grønland undlader at beskatte personer, der er bosat i Grønland af løbende rentetilskrivninger til deres pensionsopsparing i danske pengeinstitutter m.fl. Grønland undlader også at beskatte offentligt ansatte, der er udsendt fra Danmark af bidrag, som deres arbejdsgiver betaler til visse obligatoriske pensionsordninger, som var etableret inden udsendelsen til Grønland. Desuden undlader Grønland at beskatte personer, der er bosat i Grønland, af en række pensions- og forsikringsordninger, der ophæves i utide.

Aftalen medfører endvidere, at Grønland ikke kan beskatte dagpenge og rejsegodtgørelse, som staten eller danske kommuner udbetaler i forbindelse med udførelse af offentlig hverv, omfattet af ligningsloven § 9, stk. 5, 2. pkt. Bestemmelsen i ligningsloven omfatter kun dagpenge og rejsegodtgørelse ved ophold i udlandet på indtil 6 måneder. Grønland kan således beskatte disse ydelser efter udløbet af denne 6 måneders tidsfrist.

Aftalen medfører endeligt, at Danmark til gengæld yder kompensation for det grønlandske provenutab ved den manglende beskatning på disse områder.

Grønland modtager et kompensationsbeløb på 1,61 mill. kr. for at undlade beskatning på pensionsområdet og et kompensationsbeløb på 2,4 mill. kr. (dog 2,8 mill. kr. for 1999) for at undlade beskatning af dagpenge/rejsegodtgørelse. Begge beløb bliver fra og med 1999 reguleret i overensstemmelse med den gennemsnitlige pris- og lønregulering på statens driftsbudget.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Ved aftalen af 12. maj 1998 mellem den danske regering og Grønlands landsstyre blev bloktilskuddet for 1999 - i 1999-prisniveau - fastsat til 2.653,5 mill. kr.

I denne beløbsfastsættelse indgår, at bloktilskuddet forhøjes med 9,2 mill. kr. årligt som følge af hjemmestyrets overtagelse af råstofforvaltningen, jf. aftale mellem regeringen og Grønlands hjemmestyre januar 1998.

Det blev endvidere aftalt, at tilskuddet vil kunne ændres, såfremt der i tilskudsperioden efter forhandlinger mellem regeringen og Grønlands hjemmestyre træffes aftale om overdragelse af arbejdsskadeforsikringsområdet til Grønlands hjemmestyre.

Med aftalen af 21. august 1990 samt tillægsaftale af 31. august 1997 mellem den danske regering og Grønlands landsstyre blev der løst en række skattemæssige problemer. I forbindelse med hjemmestyrets tilbage-træden fra beskatning af visse typer indkomst yder staten kompensation for det grønlandske provenutab.

Kompensationsbeløbet optages på de årlige bevil-lingslove. På finansloven for 1998 er på § 38.11.01. Personskatter optaget et beløb svarende til kompensationsbeløbet til Grønland.

Bestemmelserne i lovforslagets § 4 om kompensation til Grønlands hjemmestyre for beskatning af visse indkomster har således ingen betydning for fastsættelse af bloktilskuddet.

Erhvervs- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke erhvervmæssige eller miljø-mæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-rettlige aspekter.

Forelæggelse for de grønlandske myndigheder

Der har mellem regeringen og Grønlands hjemmestyre været ført forhandlinger om tilskuddet for peri-oden 1999-2001. Med aftale af 12. maj 1998 blev der opnået enighed om bloktilskudsfastsættelsen for 1999-2001.

Lovforslaget er forelagt Grønlands hjemmestyre og behandlet den 20. maj 1998 i Grønlands Landsting. Landstinget gav tilslutning til lovforslaget.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til skuddet til Grønlands hjemmestyre i årene 1999, 2000 og 2001 er foreslået uændret videreført i forhold til tilskudsniveauet for 1998. Der vil dog ske en tilskudsforøgelse på 9,0 mill. kr. som følge af hjemmestyrets overtagelse af forvaltningen af mine-ralske råstoffer i Grønland. Opregnet til 1999-pris-niveau foreslås tilskuddet årligt fastsat til 2.653,5 mill. kr.

Det foreslås endvidere, at der i bloktilskudsperi-oden vil kunne ske ændringer i tilskuddet, såfremt der mellem Grønlands hjemmestyre og staten træffes af-tale om overdragelse af arbejdsskadeforsikringsom-rådet til Grønlands hjemmestyre.

Til § 2 og § 3

Bestemmelserne om pris- og lønregulering af til-skuddet og om udbetalingsterminer er foreslået uæn-dret i forhold til den gældende tilskudslov.

Til § 4

Udover mindre redaktionelle ændringer er der i lov-bestemmelsen indføjet tillægsaftalen af 31. august 1997 indgået mellem regeringen og Grønlands hjemmestyre, jf. lov nr. 1103 af 29. december 1997 § 3.

Til § 5

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft 1. januar 1999.

Finansministeriet og Grønlands Landsstyre
København den 12. maj 1998

Aftale mellem den danske regering og Grønlands Landsstyre om bloktilskudsfastsættelsen mv. for Grønlands Hjemmestyre i perioden 1999-2001

1. En ny bloktilskudslov skal være gældende for perioden 1999-2001.
2. Bloktilskuddet for 1999-2001 fastsættes i 1999 pris- og lønniveau til 2.653,5 mill. kr., heraf 9,2 mill. kr. årligt som følge af aftale om råstofforvaltningens overførsel til Hjemmestyret.
3. Den nugældende prisreguleringsordning for bloktilskuddet fastholdes.
4. Såfremt der i perioden 1999-2001 træffes aftale om Hjemmestyrets overtagelse af arbejdsskadeforsikringsområdet ændres tilskuddet til Grønlands Hjemmestyre efter forhandling i overensstemmelse hermed.
5. Parterne er under forudsætning af vedtagelse af regeringens lovforslag om tips- og lotto enige om, at der til Grønlands Hjemmestyre løbende overføres et beløb svarende til Grønlands andel af overskuddet af den samlede tips- og lottoomsætning p.t. anslået til omkring 12 mill. kr. årligt. Regeringen vil for de bevilgende myndigheder forelægge forslag om, at hjemmestyret allerede for 2. halvår 1998 får sin andel af indtægterne for omsætningen af tips og lotto, foreløbigt opgjort til ca. 6 mill. kr.
6. Der overføres til Grønlands Hjemmestyre 2,8 mill. kr. årligt fra og med 1998 som kompensation for den i Danmark indførte passagerafgift.
7. Parterne konstaterer, at der er igangsat et udredningsarbejde om betaling for grønlandske tjenestemænds pensionsudgifter. Dette arbejde forventes færdiggjort inden september 1998.
8. Der er enighed om at overveje statens engagement i Nunaoil A/S i lyset af den nye undergrundsftale med hensyn til ejerskab og virksomhedsområde. Der er nedsat en arbejdsgruppe herom.

Bilag 2**Tilskud til Grønlands hjemmestyre i perioden 1999-2001**

Mill. kr.	1999	2000	2001
Videreførsel af tilskud til Grønlands hjemmestyre ifølge lov nr. 374 af 14. juni 1995, jf. FL98	2.574,7	2.574,7	2.574,7
Overførsel af råstofforvaltningen	9,0	9,0	9,0
I alt	2.583,7	2.583,7	2.583,7
Opregning til 1999-prisniveau (2,70 pct).	2.653,5	2.653,5	2.653,5

Skriftlig fremsættelse (2. juni 1998)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre.

(Lovforslag nr. L 113).

Nærværende lovforslag foreslår bloktilskuddet fastsat for en 3-årig periode.

Med lovforslaget søger regeringen en videreførelse af tilskuddet til Grønlands hjemmestyre. Den hidtidige årlige reguleringsprocent af tilskuddet svarende til den gennemsnitlige pris- og lønregulering på statens driftsbudget foreslås videreført uændret.

Tilskuddet for 1999 er foreslået til 2.653,5 mill.kr., hvilket svarer til uændret 1998-niveau med en forøgelse på 9 mill. kr., som følge af aftale mellem regeringen og Grønlands Landsstyre om overførsel af råstofforvaltningen til Grønlands hjemmestyre, reguleret for pris- og lønstigning.

Tilskuddet i 2000 og 2001 foreslås uændret i forhold til 1999-tilskuddet.

Såfremt der i perioden 1999-2001 træffes af-

tale mellem Grønlands hjemmestyre og staten om overdragelse af arbejdsskadeforsikringsområdet foreslås det, at tilskuddet til Grønlands hjemmestyre efter forhandlinger ændres i overensstemmelse hermed.

I lovforslaget er endeligt indarbejdet en hjemmel til at yde hjemmestyret kompensation for tilbagetræden fra beskatning af visse typer indkomst, jf. aftale mellem regeringen og Grønlands hjemmestyre af 21. august 1990, som ændret ved tillægsaftale af 31. august 1997.

Der blev den 12. maj 1998 indgået en aftale mellem den danske regering og Grønlands landsstyre om tilskuddet til Grønlands hjemmestyre for perioden 1999-2001. Nærværende lovforslag er udarbejdet i overensstemmelse hermed. Lovforslaget har endvidere været forelagt Landstingets forårssamling den 20. maj 1998, som tilsluttede sig forslaget.

Med disse bemærkninger, og idet jeg iøvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje Ting.